ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၂ / ၂၀၁၅

၁၃၇၆ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလပြည့်ကျော် ၁၁ ရက်

(၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ လ ၁၅ ရက်)

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနသည် တောင်သူလယ်သမား အခွင့်အရေး ကာကွယ်ရေးနှင့် အကျိုးစီးပွား မြှင့်တင်ရေးဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၉၊ ပုဒ်မခွဲ(က)အရ အပ်နှင်းသော လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ကျင့်သုံး၍ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် အောက်ပါနည်းဥပဒေများကို ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။

အခန်း(၁)

အမည်နှင့်အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်များ

၁။ ဤနည်းဥပဒေများကို တောင်သူလယ်သမား အခွင့်အရေး ကာကွယ်ရေးနှင့် အကျိုးစီးပွားမြှင့်တင်ရေး နည်းဥပဒေများ ဟုခေါ်တွင် စေရမည်။

၂။ ဤနည်းဥပဒေများတွင်ပါရှိသော စကားရပ်များသည် တောင်သူလယ်သမား အခွင့်အရေး ကာကွယ်ရေး နှင့် အကျိုးစီးပွားမြှင့်တင်ရေး ဥပဒေ တွင်ပါရှိသည့်အတိုင်း အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်စေရမည်။

ထို့ပြင် အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်စေရမည် -

(က) ဥပဒေဆိုသည်မှာ တောင်သူလယ်သမား အခွင့်အရေး ကာကွယ်ရေးနှင့် အကျိုးစီးပွား မြှင့်တင်ရေး ဥပဒေကို ဆိုသည်။

(ခ) လယ်ယာထုတ်ကုန် စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့ ဆိုသည်မှာ တောင်သူလယ်သမားက ထုတ်လုပ်သည့် လယ်ယာ ထုတ်ကုန်ကိုလိုအပ်လျှင်ဝယ်ယူမည့်အစီအစဉ်အတွက်၊ သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအဖွဲ့နှင့် ကြီးကြပ် ပေါင်းစပ် ညှိနှိုင်း၊ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အလို့ငှာ ဦးဆောင်အဖွဲ့ က ဖွဲ့စည်းပေးသည့် အဖွဲ့ ကိုဆိုသည်။

(ဂ) လယ်ယာလုပ်သား ဆိုသည်မှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း သို့မဟုတ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း သို့မဟုတ် ယင်းလုပ်ငန်း နှစ်ရပ်လုံးကို ကိုယ်တိုင် လုပ်ကိုင်သူနှင့် ယင်းလုပ်ငန်း များတွင် မိမိလုပ်အားကို အရင်းပြု၍ အခကြေးငွေ ရယူပြီး လုပ်ကိုင်သူကို ဆိုသည်။

(ဃ) ဝိုင်းကြီးချုပ်စနစ် ဆိုသည်မှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း သို့မဟုတ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နိုင်ရေး အတွက် ငွေချေးယူရာတွင် မိမိဆန္ဒအလျောက် အကျိုးတူ ဆောင်ရွက်ရန် စုဖွဲ့သည့် လုပ်ငန်းအစု အဖွဲ့ဝင် ၅ ဦး မှ ၁၀ ဦးအထိပါဝင်သူ အားလုံးက ချေးယူငွေ အားလုံးကို အပြေအကျေ ပြန်လည် ပေးဆပ်ရေးအတွက် စုပေါင်း တာဝန်ယူရန် ကတိ ပြုသည့် စနစ်ကိုဆိုသည်။

(င) တိရစ္ဆာန်ထွက်ပစ္စည်း ဆိုသည်မှာ တိရစ္ဆာန်မှ ထွက်ရှိသော နို့၊ ဥ သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်၏ ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်း တစ်ရပ်ရပ်နှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆိုင်ရာဥပဒေများတွင် ငါးဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရာတွင် ပါဝင်သော ပစ္စည်းများကိုဆိုသည်။

အခန်း(၂)

လုပ်ကွက်ငယ်သတ်မှတ်ခြင်း

၃။ လုပ်ကွက်ငယ်အဖြစ် -

(က) စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းတွင် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် မှတ်ပုံတင်ပြီး လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြု လက်မှတ်ရရှိထားသည့် လယ်ယာမြေ ၁၀ ဧကနှင့်အောက် စိုက်ပျိုး လုပ်ကိုင်သော ဧရိယာကို သတ်မှတ်သည်။

(ခ) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတွင် အောက်ပါ အရေအတွက်၊ ပမာဏ သို့မဟုတ် ဧရိယာဖြင့် တစ်ပိုင်တစ်နိုင် လုပ် ကိုင်သော မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို သတ်မှတ်သည် -

(၁) ကျွဲ၊ နွား၊ မြင်း၊ မြည်း နှင့် လား ကောင်ရေ ၅ ကောင်နှင့်အောက်၊

(၂) သိုး နှင့် ဆိတ် ကောင်ရေ ၅၀ နှင့် အောက်၊

(၃) ဝက် ၂၅ ကောင်နှင့်အောက်၊

(၄) ဥစားကြက်ကောင်ရေ ၅၀၀ နှင့်အောက်၊

(၅) အသားစားကြက်ကောင်ရေ ၁၀၀၀ နှင့် အောက်၊

(၆) တိုင်းရင်းကြက်ကောင်ရေ ၁၀၀ နှင့်အောက်၊

(၇) ဘဲကောင်ရေ ၃၀၀ နှင့် အောက်၊

(၈) ဘဲငန်း၊ ကြက်ဆင်၊ မန်ဒါလီနှင့်ရစ် ကောင်ရေ ၂၀ နှင့်အောက်၊

(၉) ငုံးကောင်ရေ ၃၀၀၀ နှင့်အောက်၊

(၁၀) ယုန်ကောင်ရေ ၁၀၀ နှင့်အောက်၊

(၁၁) ပျားရှိသော ပျားအိမ် ၁၀၀ နှင့်အောက်၊

(၁၂) ငါးမွေးမြူရေး ရေပြင်ဧရိယာ ၁၀ ဧကနှင့်အောက်။

အခန်း(၃)

လုပ်ငန်းအဖွဲ့များဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းတာဝန်များ

၄။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် တိုင်းဒေသကြီးသို့မဟုတ် ပြည်နယ် နှင့် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေတို့အတွက် တောင်သူလယ်သမား အခွင့် အရေး ကာကွယ်ရေးနှင့် အကျိုးစီးပွားမြှင့်တင်ရေး လုပ်ငန်းအဖွဲ့ များကို အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်၍ ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးအပ် ရမည်။

၅။ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် ဦးဆောင်အဖွဲ့က ဥပဒေ နှင့်အညီ ထုတ်ပြန်သော အမိန့်နှင့်ညွှန်ကြားချက်များကို လိုက်နာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမည်။

၆။ သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် တောင်သူလယ်သမား များ၏ အခွင့်အရေးကာကွယ်ခြင်းနှင့် အကျိုးစီးပွားမြှင့်တင်ခြင်း တို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါတို့ကို လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်ရမည် -

(က) စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို အသက် မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းအဖြစ် အမှန်တကယ်လုပ်ကိုင်သော တောင်သူလယ်သမားများ အား လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် မှတ်ပုံတင်နိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု၊ မြို့နယ်နှင့် ခရိုင် လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့များ နှင့် ဆက်သွယ် ချိတ်ဆက်၍ ကူညီဆောင်ရွက် ခြင်း၊

(ခ) တောင်သူ လယ်သမားများ သီးနှံ စိုက်ပျိုးရာတွင် နိုင်ငံတော်၏ အဓိကစားသုံးသီးနှံဖြစ်သည့် ဆန် စပါး စိုက်ပျိုးမှုကို မထိခိုက်စေဘဲ နှစ်သက်ရာ သီးနှံ စိုက်ပျိုးနိုင်သည့် အခွင့်အရေး အပြည့်အဝ ရရှိရေးအတွက် ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသော သီးနှံပုံစံ များ စိုက်ပျိုးနိုင်ရန် တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ ကူညီဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဂ) မျိုးကောင်း မျိုးသန့် မျိုးစေ့များ၊ မြေဩဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေး၊ ပေါင်းသတ်ဆေး၊ မွေးမြူရေး အစားအစာနှင့် ဆေးဝါးတို့ကို တောင်သူလယ် သမားများ စနစ်တကျ သုံးစွဲနိုင်ရေး ကူညီဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဃ) စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ပြီး ရေရှည်တည်တံ့ ခိုင်မြဲစေရေး အတွက် တောင်သူလယ်သမားများအား စုစည်း၍ တည်ဆဲ ဥပဒေများနှင့်အညီ အသင်း၊ အစည်း အရုံးများ၊ အစုအဖွဲ့များနှင့် လယ်ယာကုန်ထုတ် သမဝါယမအသင်းများ ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ပြီး ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကူညီ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(င) လယ်ယာမြေဥပဒေနှင့် လယ်ယာမြေ နည်းဥပဒေ များပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ လယ်ယာမြေကို ရောင်းချခြင်း၊ ပေါင်နှံခြင်း၊ ငှားရမ်းခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်းနှင့် ပေးကမ်းခြင်းဆိုင်ရာ အခွင့် အရေးများ ရရှိနိုင်ရေးအတွက် လယ်ယာမြေစီမံ ခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ အဆင့်ဆင့်နှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(စ) လယ်ယာမြေကို ဥပဒေနှင့်အညီ ပေါင်နှံခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လုပ်ကွက်ငယ် လုပ်ကိုင်သော တောင် သူလယ်သမားများအား ဦးစားပေးအဆင့် သတ် မှတ်နိုင်ရေးနှင့် မှန်ကန်သော အခွင့်အရေးများ ရရှိနိုင်ရေး ကူညီဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဆ) လယ်ယာမြေကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာ တောင်သူ လယ်သမားအား အသိပညာ ပေးနိုင် ရန် သက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာပေးအဖွဲ့နှင့် ညှိနှိုင်း စီစဉ် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဇ) တောင်သူ လယ်သမားများ၏ လုပ်ကွက်ငယ်များ လက်လွတ် ဆုံးရှုံးမှုမဖြစ်ပေါ်စေရန် ခရိုင်၊ မြို့နယ်နှင့် ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု များတွင် ဥပဒေရေးရာ ကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း ၍ တောင်သူလယ်သမားများအား အကြံပြုခြင်း၊ ဆွေးနွေးပညာပေးခြင်းနှင့် အကူ အညီပေးခြင်း၊

(ဈ) လယ်ယာမြေပေါ်တွင် မွေးမြူရေးခြံများ၊ ငါးမွေး မြူရေးကန်များအဖြစ် တည်ရှိနေသော လုပ်ငန်း များကို တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ တရားဝင် လုပ်ကိုင်ခွင့် ရရှိစေရန် ကူညီဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ည) နိုင်ငံတော်၏ အဓိကစားသုံးသီးနှံဖြစ်သည့် ဆန် စပါး စိုက်ပျိုးမှုကို မထိခိုက်စေဘဲ အကျိုးမဖြစ် ထွန်းသော လယ်ယာမြေတွင် မွေးမြူရေးခြံများ၊ ငါးမွေးမြူရေးကန်များ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခွင့် ရရှိရေးအတွက် တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ လယ်ယာ မြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့များနှင့် ဆက်သွယ် ချိတ်ဆက်၍ ကူညီဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဋ) ငါးဖမ်းအင်း အပါအဝင် ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင် သူများနှင့် ပြင်ပပုဂ္ဂိုလ်များအကြား ဖြစ်ပွားသည့် နယ်နိမိတ် အငြင်းပွားမှုများအား ဖြေရှင်းရန် အတွက် အင်းနယ်နိမိတ်များ သတ်မှတ်ရန် တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ သက်ဆိုင်ရာဌာန များနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဌ) ငါးဖမ်းဆီးမှု နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရပြီးသော ရေလုပ်သားများနှင့် ပြင်ပပုဂ္ဂိုလ်များအကြား ပြဿနာ မဖြစ်စေရန် ဥပဒေနှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ကို ရေလုပ်သားများနှင့် အခြားသူများအား တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ ရှင်းလင်းစွာ သိရှိ စေရန် ဆောင်ရွက် ခြင်း၊

(ဍ) စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများတွင် ရေအရင်းအမြစ်များကို မျှတစွာ သုံးစွဲနိုင်ရေး အတွက် ကာလ၊ ဒေသ၊ လုပ်ငန်းအလိုက် အစီ အစဉ်များကို တည်ဆဲ ဥပဒေများနှင့်အညီ ချမှတ် ပေးခြင်း၊

(**ဎ**) တိရစ္ဆာန်နှင့် တိရစ္ဆာန်ထွက် ပစ္စည်းများကို ပြည်တွင်းတွင် လွတ်လပ်စွာ သယ်ယူခွင့်နှင့် ရောင်းဝယ်ခွင့် ရရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဏ) တိရစ္ဆာန်နှင့် တိရစ္ဆာန်ထွက် ပစ္စည်းများကို ပြည်ပသို့ တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ သယ်ယူခွင့် နှင့် ရောင်းဝယ်ခွင့် ရရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(တ) လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်သုံး ခိုင်းကျွဲ၊ ခိုင်းနွားများကို ပြည်ပသို့ တရားမဝင် မရောက်ရှိစေရေးအတွက် ထိရောက်စွာ ထိန်းသိမ်း ကြပ်မတ်ခြင်း၊

(ထ) ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးနှင့် ဒေသ စားရေရိက္ခာ အထောက်အကူဖြစ်စေရေးအတွက် လှောင်အိမ် (Cage Culture) သို့မဟုတ် ခြံ (Pen Culture) စနစ်ဖြင့် သင့်တော်သည့် ငါးအမျိုး အစားများ မွေးမြူနိုင်ရန်အတွက် တည်ဆဲဥပဒေ များနှင့်အညီ သက်ဆိုင်ရာဌာနများအား ကြီးကြပ် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဒ) ရေဝပ်ဒေသများ၊ ရေစီးရေလာထိပ်ဒေသများ၊ ကန်ကြီးများ၊ ဆည်ကြီးများနှင့် ရေထွက်များတွင် ရှိသော ရေသတ္တဝါ၊ အပင်များ၊ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ယင်းရေကို သုံးစွဲသူများအား ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းစေနိုင်ရေးအတွက် ဓာတုပစ္စည်းများနှင့် နည်းစဉ်များ အသုံးပြုမှုကို ကြီးကြပ်ပေးရန်၊ စည်းကမ်းချက်များ ချမှတ်ပေးရန်၊ တည်ဆဲ ဥပဒေများ နှင့်အညီ အရေးယူနိုင်ရန် သက်ဆိုင် ရာ ဌာနများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပြည်သူလူထုအား အသိပညာပေးခြင်း၊

(ဓ) ပြည်တွင်းစားသုံးမှု ဖူလုံစေရေးနှင့် ပြည်ပ ဈေးကွက်သို့ တင်ပို့ ရောင်းချနိုင်ရေးအတွက် စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးခြံကြီးများ ထူထောင်နိုင် ရေး ကူညီဆောင်ရွက်ခြင်း၊

အခန်း(၄)

သုတေသနလုပ်ငန်းများ

၇။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့ အစည်းများ၏ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေး နည်းပညာများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အောက်ပါကိစ္စရပ် များဆိုင်ရာ သုတေသန လုပ်ငန်းများကို လိုအပ်သလို အားပေး ကူညီ ဆောင်ရွက်ရမည် -

(က) သီးနှံ မျိုးမွေးမြူရေး၊

(ခ) သီးနှံ ပိုးမွှား၊ ရောဂါနှင့် ပေါင်းမြက်များ၊

(ဂ) သီးနှံစိုက်ပျိုးနည်း စနစ်နှင့် ဒေသနှင့် ကိုက်ညီ သော သီးနှံပုံစံ ရွေးချယ်ရေး၊

(ဃ) ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲမှု၊ ဆားငန်ရေ ဝင်ရောက်မှု၊ ကုန်းတွင်းပိုင်း ဆားပေါက်မှုတို့နှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိမည့် မျိုးနှင့် စိုက်နည်းစနစ်၊

(င) သီးနှံဆိုင်ရာဇီဝနည်းပညာ၊

(စ) ရိတ်သိမ်းချိန်လွန်နည်းပညာ၊

(ဆ) အပင်ဗီဇအရင်းအမြစ်များထိန်းသိမ်းရေး၊

(ဇ) မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် မြေအသုံးချရေး၊

(ဈ) မြေဩဇာစနစ်တကျသုံးစွဲရေး၊

(ည) ရေစီမံခန့်ခွဲရေး၊

(ဋ) စိုက်ပျိုးစီးပွားရေး၊

(ဌ) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာဖွံ့ဖြိုးရေး၊

(ဍ) သားငါးရောဂါ ကာကွယ်ရေးနှင့် ကုသရေး၊

(ဎ) သားငါးမျိုးပွားရေးနှင့် သားငါးမျိုးမြှင့်တင်ရေး၊

(ဏ) သားငါးစံပြခြံ၊ မွေးမြူရေးကန်များနှင့် ငါးသား ပေါက် စခန်းများ၊

(တ) မွေးမြူရေး အစားအစာနှင့် ဆေးဝါး၊

(ထ) တိရစ္ဆာန်ရောဂါရှာဖွေရေး၊

(ဒ) တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးနှင့်ဆက်စပ်သော အခြားလုပ်ငန်းများ။

၈။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် -

(က) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးဆိုင်ရာ သုတေသနလုပ်ငန်း များ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ပုဂ္ဂလိကနှင့် သမဝါယမ အသင်းအဖွဲ့များကို အောက်ပါ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ အားပေးကူညီ ဆောင်ရွက်ရမည် -

(၁) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်၊ လူနှင့် တိရစ္ဆာန်တို့ကို ထိခိုက် နစ်နာမှုမရှိခြင်း၊

(၂) နောက်ဆက်တွဲဆိုးကျိုးများမရှိခြင်း။

(ခ) သုတေသန တွေ့ရှိချက်များနှင့် နည်းပညာများကို တည်ဆဲဥပဒေ နှင့်အညီ ထုတ်ပြန်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူး ခြင်းနှင့် ရောင်းချခြင်းပြုနိုင်ရန် ကူညီဆောင်ရွက် ရမည်။

၉။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် ပုဂ္ဂလိက၊ သမဝါယမများ စိုက်ပျိုး ရေး၊ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာသုတေသနလုပ်ငန်းနှင့် မျိုးထုတ်လုပ် ခြင်းလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် လာစေရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါ တို့ကိုလိုအပ်သလို အားပေးကူညီဆောင်ရွက်ရမည် -

(က) အရည်အသွေးမီသည့် မျိုးစေ့သုတေသန လုပ်ငန်း များနှင့် မျိုးစေ့ ထုတ်လုပ်သည့်လုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်လာစေရေးအတွက် ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း၊

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသော နည်းပညာများနှင့် လယ် ယာထုတ်ကုန် တန်ဖိုးမြှင့်တင်ရေးဆိုင်ရာ နည်း ပညာများ ရရှိရန် ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖွဲ့စည်းများ နှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်းနှင့် လေ့ကျင့်ပညာပေးခြင်း၊

(ဂ) လိုအပ်သော နည်းပညာနှင့် လူသားအရင်းအမြစ် များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူ ရေးဆိုင်ရာ တက္ကသိုလ်များ၊ သိပ္ပံများအပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အခြားပုဂ္ဂလိက၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းခြင်း၊

(ဃ) နည်းပညာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပမှ ဆက်စပ်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်း၍ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်နှင့် ပြည် ထောင်စုနယ်မြေတို့တွင် သုတေသနလုပ်ငန်းများ နှင့် ခြတ်ခွဲခန်းများထူထောင်ခြင်း၊ တောင်သူ လယ်သမားများအား ခေတ်မီနည်းပညာများ ဖြန့် ဝေပေးခြင်း။

အခန်း(၅)
စိုက်ပျိုးရေ ရရှိရေးနှင့် လက်မှုလယ်ယာစနစ်မှ စက်မှုလယ်ယာစနစ်သို့ ကူးပြောင်းနိုင်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ခြင်း

၁၀။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် စိုက်ပျိုးရေရရှိမှုနှင့် ကုန်ထုတ်လမ်း များ ဖော်ထုတ်ဆက်သွယ်မှုတို့ကို နိုင်ငံတစ်ဝန်း မျှတစွာ တစ်ပြိုင် တည်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာ စေရေးအတွက် အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည် -

(က) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သို့မဟုတ် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေဒေသအလိုက် တည်ဆောက် ထားပြီးဖြစ်သည့် ဆည်၊ ကန်၊ ရေလှောင်တမံများ၊ ချောင်းများ၊ မြောင်းများ၊ မြစ်ရေတင်လုပ်ငန်းများ ရေရှည်ကြံ့ခိုင်မှု ရှိစေရန် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေ အပြည့်အဝ ပေးဝေနိုင်ရေးတို့ကို ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ခ) တည်ဆောက်ဆဲ ဆည်၊ ကန်၊ ရေလှောင်တမံနှင့် မြစ်ရေတင် လုပ်ငန်းများအား သတ်မှတ်ကာလအတွင်း ပြီးစီးစေရန်နှင့် မူလလျာထားသည့် ရေသောက်ဧရိယာတွင် စိုက်ပျိုးရေ အပြည့်အဝရရှိနိုင်ရေးအတွက် ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဂ) နိုင်ငံတော်၏ စီမံကိန်းအရ ဆည်ရေများကို စိုက် ပျိုးမြေများသို့ စိုက်ပျိုးရေအဖြစ်ရောက်ရှိရန် ရေ သွယ်မြောင်းများ ဖောက်လုပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများကို အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေး အတွက် ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

၁၁။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် လက်မှုလယ်ယာစနစ်မှ စက်မှုလယ် ယာ စနစ်သို့ ထိရောက်အောင်မြင်စွာကူးပြောင်းနိုင်ရေးအတွက် အောက်ပါ လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်စေရန် သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်း အဖွဲ့အားတာဝန်ပေးနိုင်သည် -

(က) တောင်သူလယ်သမားများအား ထိရောက်စွာ စည်းရုံးပညာပေးခြင်း၊

(ခ) စက်မှုလယ်ယာစနစ်သို့ ထိရောက်စွာ ပြောင်းလဲ နိုင်ရေးအတွက် ဦးစားပေးနေရာများကို ရွေးချယ် အကောင် အထည်ဖော်ခြင်း၊

(ဂ) နည်းပညာ၊ အရင်းအနှီး၊ စက်ပစ္စည်းနှင့် ကုန် ကြမ်း အစရှိသည်တို့ကို ထိရောက်စွာ အသုံးပြုနိုင်ရန်ကူညီ ဆောင်ရွက်ခြင်း။

၁၂။ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် လယ်ယာသုံး စက်ကိရိ ယာ ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးရောင်းချသောဌာနဆိုင်ရာများ၊ ကုမ္ပဏီ များနှင့် ညှိနှိုင်း၍ အောက်ပါလုပ်ငန်းများကို အားပေးကူညီ ဆောင်ရွက်နိုင်သည် -

(က) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများကို ကျွမ်းကျင်စွာ မောင်းနှင် အသုံးပြုနိုင်ရေး၊ ကိုယ်တိုင် ပြင်ဆင်အသုံးပြုနိုင်ရေး အတွက် သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်သင်ကြားပေးခြင်း၊ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာသုတေသန တွေ့ရှိချက်နှင့် နည်းပညာများ ဖြန့်ဖြူးခြင်း၊

(ခ) အရည်အသွေး ကောင်းမွန်သော လယ်ယာသုံး စက်ကိရိ ယာများနှင့် အပိုပစ္စည်းများကို သင့်တင့်မျှတသည့် ဈေးနှုန်းဖြင့် လက်ငင်း ငွေချေစနစ် သို့မဟုတ် အရစ်ကျ စနစ်ဖြင့် ဝယ်ယူနိုင်ရေးအတွက် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက် ခြင်း၊

၁၃။ သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် အောက်ပါလုပ်ငန်းများကို ပေါင်းစပ် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်သည် -

(က) တောင်သူ လယ်သမားများက မိမိတို့၏ ဆန္ဒအရ လယ်ယာမြေများကို စက်မှုလယ်ယာစနစ်သို့ ပြောင်းလဲ ဖော်ထုတ်ရန် ငွေကြေးအရင်း အနှီးရရှိရေးအတွက် တင်ပြလာပါက စိစစ်၍ သက်ဆိုင်ရာ ငွေရေးကြေးရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ သမဝါယမအသင်းများနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ခ) တောင်သူလယ်သမားများ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်သည့် စက်မှု လယ်ယာ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ ကျယ်ပြန့်စွာ ပေါ်ထွန်းလာရေးအတွက် အားပေးကူညီ ဆောင်ရွက် ခြင်း။

၁၄။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် သမဝါယမအခန်းကဏ္ဍ၊ ပုဂ္ဂလိကအခန်း ကဏ္ဍမှ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာ ထုတ်လုပ်မှုစက်ရုံများ တည်ထောင် ခြင်းလုပ်ငန်း၊ ပြည်ပမှ ဝယ်ယူတင်သွင်းခြင်းလုပ်ငန်းများ တိုးတက်ပေါ်ထွန်းလာရေးအတွက် တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပနှင့် ချိတ်ဆက်လာပါက လိုအပ်ချက်များကို သက်ဆိုင်ရာဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း လိုအပ်သလိုကူညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း(၆)

သွင်းအားစုများအတွက် ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ခြင်း

၁၅။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများ တိုးတက်လာစေရန်၊ မျိုးကောင်း မျိုးသန့် မျိုးသစ်များ ရရှိစေရန်နှင့် သုတေသနလုပ်ငန်းများအတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာ နှင့် အထောက်အပံ့အကူအညီများရရှိစေရန် သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ နှင့် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်တွင်း ပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းများတို့ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်သလိုကူညီဆောင်ရွက်ရမည်။

၁၆။ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် -

(က) ဒေသရေမြေသဘာဝနှင့် ကိုက်ညီသော မျိုးများနှင့် နည်းပညာများကို တောင်သူလယ်သမားများအား ဖြန့်ဖြူးပေးနိုင်ရန် မျိုးစေ့ထုတ်စိုက်ကွင်းများ၊ မျိုးသန့် ဖုံများ၊ တောင်သူပညာပေးစိုက်ကွင်းများ အကောင် အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ပေးရေးအတွက် လိုအပ်သလို အားပေးကူညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ ဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရ အဖွဲ့သို့ဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စုနယ်မြေအုပ်ချုပ်မှုအဖွဲ့သို့ ဖြစ်စေ အချိန်မီ တင်ပြဆောင်ရွက်ရမည်။

၁၇။ သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် နယ်မြေ ဒေသအလိုက် ရောင်းဝယ်နေကြသော မြေဩဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေး၊ ပေါင်းသတ်ဆေး၊ မျိုးစေ့၊ မျိုးသားပေါက်၊ မွေးမြူရေး အစားအစာနှင့် ဆေးဝါးများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အတုအပမရှိရေး၊ စံချိန်စံညွှန်းကိုက်ညီရေး၊ တည်ဆဲ ဥပဒေများနှင့်အညီလိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရေးနှင့် မှန်ကန်စွာ ဝယ်ယူ အသုံးပြုနိုင်ရေးတို့အတွက် သက်ဆိုင်ရာဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များက

ပညာပေးခြင်း၊ စစ်ဆေးခြင်း၊ သတိပေးခြင်း၊ အရေးယူခြင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်ရမည်။

၁၈။ သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် တောင်သူလယ်သမားများ ဝယ်ယူသုံးစွဲသော မြေဩဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေး၊ ပေါင်းသတ်ဆေး၊ မျိုးစေ့၊ မျိုးသားပေါက်၊ မွေးမြူရေးအစားအစာ၊ ဆေးဝါးနှင့် လုပ်ငန်းသုံး ပစ္စည်းများ၏ သတ်မှတ် စံချိန်စံညွှန်းများနှင့် ကိုက်ညီမှု မရှိခြင်းကြောင့် လယ်ယာထုတ်ကုန်များ နစ်နာဆုံးရှုံးမှုဖြစ်ပေါ်ပါက သက်ဆိုင်သူများ အား တည်ဆဲဥပဒေနှင့်အညီ တရားစွဲဆိုနိုင်ရေးနှင့် လျော်ကြေးရရှိရေး တို့ကို လိုအပ်ပါက ကူညီပေးနိုင်သည်။

၁၉။ သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် တောင်သူလယ်သမားများ ဝယ်ယူသုံးစွဲသော မြေဩဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေး၊ ပေါင်းသတ်ဆေး၊ မျိုးစေ့၊ မျိုးသားပေါက်၊ မွေးမြူရေးအစားအစာ၊ ဆေးဝါးနှင့် လုပ်ငန်းသုံး ပစ္စည်းများကို အတုအပ ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် လယ်ယာထုတ်ကုန်များ နစ်နာဆုံးရှုံးမှုဖြစ်ပေါ်ပါက သက်ဆိုင်သူများအား တည်ဆဲဥပဒေနှင့် အညီ တရားစွဲဆိုနိုင်ရေးနှင့် လျော်ကြေးရရှိရေးတို့ကို လိုအပ်ပါက ကူညီ ပေးနိုင်သည်။

၂၀။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဆိုင်ရာ၊ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ၊ ကူးစက်ရောဂါဆိုင်ရာ၊ ပိုးမွှားရောဂါဆိုင်ရာနှင့် အခြား သက်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို တောင်သူများထံသို့ အလျင်အမြန် ရောက်ရှိရေးအတွက် မီဒီယာ နည်းလမ်းများဖြင့် သက်ဆိုင်ရာဌာနများမှ အချိန်မီနှိုးဆော် ထုတ်ပြန်နိုင်ရေး ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း(၇)

ချေးငွေများထုတ်ချေးခြင်းနှင့် ပြန်လည်ပေးဆပ်ခြင်း

၂၁။ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် လုပ်ကွက်ငယ် လုပ်ကိုင်သော တောင်သူလယ်သမားများအား ဦးစားပေး၍ တည်ဆဲဥပဒေ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများနှင့်အညီ နှစ်ပေါက်၊ နှစ်တိုနှင့် နှစ်ရှည် ချေးငွေများ ထုတ်ချေးခြင်း၊ ပြန်လည် ပေးဆပ်စေခြင်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်းပြီး အောက်ပါ ကိစ္စရပ်များကိုဆောင်ရွက်ရာတွင် ကြီးကြပ်ကူညီရမည် -

(က) တောင်သူ လယ်သမားများ၏ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ဒေသအလိုက်၊ ရာသီ အလိုက် ငွေကြေးအရင်းအနှီး လိုအပ်ချက်ကို အချိန်မီ အချိန်ကိုက် ထုတ်ချေးပေး နိုင်ရေးအတွက် ဘဏ္ဍာ ငွေကြေးလိုအပ်ချက်ကို တွက်ချက်၍ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့များနှင့် ပြည်ထောင်စု နယ်မြေဆိုင်ရာ

အုပ်ချုပ်မှုအဖွဲ့တို့မှ တစ်ဆင့် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြတောင်းခံ ပြီး အချိန်မီ ထုတ်ချေးပေးခြင်း၊

(ခ) အစိုးရမှ အသိအမှတ်ပြုသော ဘဏ် သို့မဟုတ် ကုမ္ပဏီ အသင်းအဖွဲ့အစည်းများမှ နှစ်ပေါက်၊ နှစ်တိုနှင့် နှစ်ရှည် ချေးငွေများ ထုတ်ချေးခြင်း၊ ပြန်လည်ပေးဆပ်စေခြင်း တို့ကို လိုအပ်ပါက ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဂ) ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဦးဆောင်အဖွဲ့က သတ်မှတ်သည့် လုပ်ငန်းအမျိုးအစား အလိုက် ချေးငွေနှုန်းထား၊ ချေးငွေပမာဏ၊ အတိုးနှုန်း၊ ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ၊ စည်းကမ်းချက်၊ ချေးယူရမည့်စနစ်နှင့် ချေးယူရမည့် နည်းလမ်း တို့ကို တောင်သူလယ်သမားများ သိရှိနားလည် လိုက်နာကြ စေရန် ရှင်းလင်း အသိပေးခြင်း၊

(ဃ) ထုတ်ချေးသောချေးငွေများကို သက်ဆိုင်ရာ တောင်သူ လယ်သမားများထံ အပြည့်အဝရရှိစေခြင်း၊

(င) ချေးငွေကို သတ်မှတ်သည့် ကာလအတွင်း အပြည့်အဝ ပြန်လည် ပေးဆပ်စေခြင်း။

၂၂။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် ချေးငွေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါတို့ကို လိုအပ်သလို ညှိနှိုင်း ကူညီ ဆောင်ရွက်ရမည် -

(က) တောင်သူ လယ်သမားများ သက်သာသော အတိုးနှုန်း ဖြင့် ချေးငွေရရှိနိုင်ရေးအတွက် တည်ဆဲဥပဒေ၊ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများ နှင့်အညီ ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့မှ တစ်ဆင့် အနီးကပ်ဆုံးကျင်းပသော ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်သို့ တင်ပြခြင်း၊

(ခ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ် သို့မဟုတ် ကပ်ဘေးရောဂါ ကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ ထိခိုက် ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း ကြုံတွေ့ရသည့် လုပ်ကွက်ငယ် တောင်သူလယ်သမားများ ချေးငွေပြန်ဆပ်ရမည့် ကာလ ကို ရွှေ့ဆိုင်းပေးနိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်း အဖွဲ့၏ စိစစ်အတည်ပြုချက်ဖြင့် ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြခြင်း၊

၂၃။ သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် တောင်သူလယ်သမားများက စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ချေးငွေများ ရယူခြင်းနှင့် ပြန်လည်ပေးဆပ်စေခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် တောင်သူလယ်သမားများအား ခိုင်မာသည့် ဝိုင်းကြီးချုပ်စနစ်ဖြင့် ဖော်ဆောင်ရေးအတွက် ကူညီဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း (၈)

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဆုံးရှုံးမှုများအတွက် အကူအညီပေးခြင်း

၂၄။ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် -

(က) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် သော်လည်းကောင်း၊ ဆားငန်ရေ ဝင်ရောက်ခြင်း ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပိုးမွှားရောဂါ ကျရောက်မှုနှင့် အခြားသော အကြောင်းကြောင့် သော်လည်းကောင်း တောင်သူ လယ်သမားများ လယ်ယာမြေများ၊ လယ်ယာ ထုတ်ကုန် များနှင့် လယ်ယာကုန်ထုတ် အရင်းအနှီးများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးပါက သို့မဟုတ် ဖျက်ဆီးရန်လိုအပ်ပါက ယင်းတောင်သူ လယ်သမားများ၏ အမှန်တကယ် ပျက်စီးဆုံးရှုံးရမှု ပမာဏကို စိစစ်တွက်ချက်၍ သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရ အဖွဲ့နှင့် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်မှုအဖွဲ့သို့ အထောက်အထား ခိုင်မာစွာဖြင့်တင်ပြပြီး လိုအပ်သော အကူအညီများနှင့် အထောက်အပံ့များရရှိစေရန် စီမံ ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ ကူညီထောက်ပံ့မှုများ ဆောင်ရွက် ရာတွင် လုပ်ကွက်ငယ် တောင်သူ လယ်သမားများ အတွက် ယင်းတို့၏ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်သာမှုရစေရန် ပြည်ထောင်စု ဘဏ္ဍာရန်ပုံငွေမှ ထိုက်သင့်သည့် ပမာဏတစ်ရပ်ကို ကျခံထုတ်ပေး နိုင်ရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ ဦးဆောင်အဖွဲ့က ထောက်ခံ တင်ပြနိုင်ရေး စိစစ်တွက်ချက်တင်ပြရန်နှင့် ဦးဆောင်အဖွဲ့က ခွင့်ပြုသည့်အတိုင်း အမှန်တကယ် ပျက်စီးဆုံးရှုံးသည့် လုပ်ကွက်ငယ် တောင်သူ လယ်သမားများအား စနစ်တကျ ထောက်ပံ့ပေးရမည်။

၂၅။ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် -

(က) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ခြင်း သို့မဟုတ် ကပ်ဘေး ရောဂါတစ်ခုခု ကျရောက်ခြင်းကြောင့် အများ ပြည်သူ ကျန်းမာရေးအလို့ငှာ ဖျက်ဆီး သုတ်သင်ရန် လိုအပ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာန၏ ရောဂါ အတည်ပြုချက်ရယူ၍ မြို့နယ်အဆင့် အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့အစည်း၏ အနီးကပ်ကြီးကြပ်မှုဖြင့် ဖျက်ဆီး ဆောင်ရွက်စေပြီး ဦးဆောင်အဖွဲ့သို့ ဆောလျင်စွာ တင်ပြရမည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ ဖျက်ဆီး သုတ်သင်ခြင်း ကြောင့် အမှန်တကယ် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု ပမာဏကို သေချာစွာ စိစစ်တွက်ချက်ပြီး တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ သို့မဟုတ် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့မှတစ်ဆင့် ဦးဆောင်အဖွဲ့သို့ အထောက် အထားခိုင်မာစွာဖြင့် တင်ပြပြီး ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု ကြုံတွေ့ ရသော မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

လုပ်ကိုင်သည့် တောင်သူ လယ်သမားများအား လိုအပ်သော အကူအညီနှင့် ထိုက်သင့်သော အထောက်ပံ့များ ရရှိစေရန် လိုအပ်သလို စီစဉ် ဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း (၉)

လယ်ယာထုတ်ကုန်များ သင့်တင့်မျှတသည့် ဈေးနှုန်းနှင့် ဈေးကွက်ရရှိရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း

၂၆။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်း များမှ သင့်လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် လယ်ယာထုတ်ကုန် စီမံခန့်ခွဲရေး အဖွဲ့အား အောက်ဖော်ပြပါ အခြေအနေတစ်ရပ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လျှင် ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်-

(က) စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သည့် ဒေသအတွင်း အရောင်းအဝယ် ဖြစ်ပေါ် နေသော လယ်ယာထုတ်ကုန်၏ ဈေးနှုန်းသည် ထုတ်လုပ်မှု ကုန်ကျစရိတ်အောက်နိမ့်ကျနေခြင်း၊

(ခ) သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရ အဖွဲ့နှင့် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်မှုအဖွဲ့က သက်ဆိုင်ရာ ဒေသအတွင်း လယ်ယာ ထုတ်ကုန်များ ဝယ်ယူရန် လိုအပ်ကြောင်းတင်ပြခြင်း၊

(ဂ) လယ်ယာထုတ်ကုန် စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းရန် လိုအပ်သည်ဟု ယုံကြည်ဖွယ်ရာ အကြောင်းကိစ္စ တစ်ရပ်ရပ် ပေါ်ပေါက်ခြင်း။

၂၇။ လယ်ယာထုတ်ကုန် စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့သည် သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအဖွဲ့နှင့် ညှိနှိုင်း၍ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်နှင့် ပြည်ထောင်စု နယ်မြေအတွင်း လယ်ယာထုတ်ကုန်များ သင့်တင့် မျှတသည့်ဈေးနှုန်းနှင့် ဈေးကွက်ရရှိရေးအတွက် ဝယ်ယူရောင်းချ ခြင်းအပါအဝင် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများကို သက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂလိက၊ ကုမ္ပဏီ၊ အသင်း၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် လိုအပ်သလို စီစဉ်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

၂၈။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် လယ်ယာထုတ်ကုန်များ ရောင်းချရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍-

(က) ပြည်တွင်းဈေးကွက်နှင့် နိုင်ငံတကာ ဈေးကွက်သို့ သင့်တင့်မျှတသော ဈေးနှုန်းဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂလိက၊ ကုမ္ပဏီ၊ အသင်း၊ အဖွဲ့အစည်းများမှ ရောင်းချ၊ တင်ပို့ နိုင်ရန် ဈေးကွက် စီးပွားရေးစနစ်နှင့်အညီ ကူညီ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

(ခ) လက်ကားဈေး (Wholesale Market)များ ထူထောင် နိုင်ရေးကို ဒေသနှင့် လယ်ယာထုတ်ကုန်အလိုက် ဦးစားပေး အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး ကူညီအားပေးနိုင်သည်။

(ဂ) ဈေးနှုန်း သတင်းအချက်အလက်များကို တောင်သူ လယ်သမားများ လက်လှမ်းမီရရှိနိုင်ရေးအတွက် မီဒီယာနည်းလမ်းများဖြင့် အချိန်ကိုက်ထုတ်ပြန်ရန် စီစဉ်ပေးနိုင်သည်။

၂၉။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် လယ်ယာထုတ်ကုန်များကို အာမခံထား သည့်စနစ်၊ သိုလှောင်ရုံများတွင် အပ်နှံသည့်စနစ်၊ သီးနှံအပေါင်ထား သည့် စနစ်နှင့် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများတွင် အကျိုးတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့် စနစ်တို့ကို တောင်သူလယ်သမားများ အလေ့ အကျင့်ရရှိစေနိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂလိက၊ ကုမ္ပဏီ၊ အသင်း၊ လုပ်ငန်း အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်နိုင်ရေးအတွက် တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ လိုအပ်သလို ညှိနှိုင်းကူညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၀။ သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် အောက်ပါလုပ်ငန်းများကို အတတ် နိုင်ဆုံး အားပေးကူညီဆောင်ရွက်ပေးရမည် -

(က) တောင်သူလယ်သမားများအား လက်လီဈေး၊ လက်ကား ဈေးများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးခြင်း၊

(ခ) လယ်ယာထုတ်ကုန်များအာမခံထားရှိရေးစနစ်ပေါ်ထွန်း လာရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့ အစည်းများ၊ လယ်ယာကဏ္ဍ စီးပွားရေးအသင်း အဖွဲ့များ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ၊ သမဝါယမ အသင်းများ၊ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အသင်းအဖွဲ့များ၊ အထူးပြုကုမ္ပဏီများ၊ မူလစိုက်ပျိုးမွေးမြူ ထုတ်လုပ် သည့် တောင်သူလယ်သမား အသင်းအဖွဲ့များနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းပေးခြင်း။

၃၁။ သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် တောင်သူလယ်သမား များအား သမဝါယမအသင်းများ၊ အထူးပြုကုမ္ပဏီများ၊ စီးပွားရေး အသင်းအဖွဲ့များနှင့် အကျိုးတူ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများတွင် ကျယ်ပြန့်စွာ ဆောင်ရွက်လာစေရေး လိုအပ်သလို အားပေး ကူညီဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၂။ (က) လယ်ယာထုတ်ကုန် စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့သည် လယ်ယာ ထုတ်ကုန်များကို ဝယ်ယူရန် လိုအပ်လျှင် တင်ဒါစနစ် အပါအဝင် အခြားသင့်လျော်သော နည်းလမ်း များဖြင့် ဝယ်ယူနိုင်ရေးအတွက် ဦးဆောင်အဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

(ခ) ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ ဝယ်ယူမည့် ကောက်ပဲ သီးနှံ အမျိုးအစား၊ ဝယ်ယူမည့် အစီအစဉ်နှင့် ပြည်ထောင်စု ဘဏ္ဍာရန်ပုံငွေမှ ကျခံသုံးစွဲရမည့် လိုအပ် သောငွေပမာဏတို့ကို စိစစ်၍ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ အဖွဲ့သို့ တင်ပြ ခွင့်ပြုချက်ရယူရမည်။

၃၃။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည်-

(က) လယ်ယာထုတ်ကုန် စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းတစ်ခု ချင်းစီအလိုက် ဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် အရောင်းအဝယ် အရှုံးအမြတ် စာရင်းဇယားကို လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် သတ်မှတ်ကာလအတွင်း အချက် အလက် ပြည့်စုံစွာဖြင့် တင်ပြစေရန် လိုအပ်သလို ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲ ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) လယ်ယာထုတ်ကုန်စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့၏ အရောင်းအဝယ် အရှုံးအမြတ် စာရင်းဇယားများကို စစ်ဆေးရန် ပြည်ထောင်စု စာရင်းစစ်ချုပ်ရုံးမှ ကျွမ်းကျင်သူများ ပါဝင်သည့် စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်း တာဝန်ပေး စစ်ဆေးဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဂ) စာရင်းစစ်အဖွဲ့မှ တင်ပြသည့် အစီရင်ခံစာအရ အရောင်း အဝယ် အရှုံးအမြတ် စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်အပေါ် လိုအပ် သလို ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း(၁၀)

တန်ဖိုးမြင့်ထုတ်ကုန်များပေါ်ထွန်းလာရေး

၃၄။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် တန်ဖိုးမြင့်ထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်နိုင်ရေး အတွက် အောက်ပါလုပ်ငန်းများကို လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်ပေးရမည် -

(က) စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များကို အခြေခံပြီး တန်ဖိုးမြင့် ထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်သောလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို ကူညီခြင်း၊

(ခ) စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များကို တန်ဖိုးမြင့် ထုတ်ကုန်အဖြစ် ဆောင်ရွက်မည့် သုတေသနလုပ်ငန်း များနှင့် သုတေသန ပညာရှင်များကိုအားပေးကူညီခြင်း၊

(ဂ) နည်းပညာ၊ ငွေကြေးအရင်းအနှီးနှင့် ဈေးကွက်ရရှိရေး အပါအဝင် ပြည်တွင်းပြည်ပမှ ရရှိနိုင်မည့် အထောက်အပံ့ နှင့် ငွေကြေးအကူအညီများကို ဆက်စပ် ကူညီ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဃ) နိုင်ငံတော်၏ မူဝါဒများနှင့်အညီ ပြည်တွင်းပြည်ပအဖွဲ့ အစည်းများနှင့် လိုအပ်သလို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကူညီဆောင်ရွက်ခြင်း။

အခန်း(၁၁)

အထွေထွေ

၃၅။ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနသည် လယ်ယာ ထုတ်ကုန်များကို ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပ ဈေးကွက်သို့ တင်ပို့ရာတွင် စိုက်ပျိုးရေး နည်းစနစ်ကောင်း (Good Agricultural Practice) လက်မှတ်များ ရရှိရေးအတွက် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ လိုအပ်သလို စိစစ် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

၃၆။ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနသည် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းမှ ထုတ်လုပ် သည့် မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များကို ပြည်တွင်း၌ လွတ်လပ်စွာ သယ်ယူ ရောင်းချရာတွင် လိုအပ်သည့် တိရစ္ဆာန် မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်များ ထုတ်ပေးရေး၊ မွေးမြူရေး ထုတ်ကုန်များ စစ်ဆေးပေးရေးနှင့် ပြည်ပသို့ တရားဝင်တင်ပို့ရာတွင် လိုအပ်သည့် ကောင်းမွန်သော တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေးကျင့်စဉ် (Good Animal Husbandry Practice) လက်မှတ်များ၊ ကောင်းမွန်သော ရေထွက်ပစ္စည်း မွေးမြူရေးကျင့်စဉ် (Good Aquaculture Practice) လက်မှတ်များရရှိရေး တို့အတွက် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ လိုအပ်သလို စိစစ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

၃၇။ သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများသည် ဦးဆောင်အဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းများကို ထိရောက်အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် တည်ဆဲဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ပံ့ပိုးကူညီ ဆောင်ရွက် ရမည်။

၃၈။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနသည် ဥပဒေ နှင့် နည်းဥပဒေများကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အပါအဝင် ဦးဆောင်အဖွဲ့၏ ရုံးလုပ်ငန်းများအတွက် လိုအပ်သော ရန်ပုံငွေရရှိရေး ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၉။ သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် လယ်ယာလုပ်သားများ အပါ အဝင် တောင်သူလယ်သမားများအား တည်ဆဲ ဥပဒေများနှင့်အညီ အခွင့်အရေးများရရှိရန် လိုအပ်သလို ကူညီဆောင်ရွက်ရမည်။

၄၀။ သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအဖွဲ့များသည် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ အပြည့်အစုံကို သုံးလပတ် အစီရင်ခံစာနှင့် ဘဏ္ဍာရေးနှစ် ကုန်ဆုံးသည့် မတ်လ (၃၁) ရက်နေ့အထိ နှစ်ချုပ်အစီရင်ခံစာတို့ကို ဦးဆောင်အဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၄၁။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ အပြည့် အစုံကို နှစ်ဝက် အစီရင်ခံစာနှင့် ဘဏ္ဍာရေးနှစ်ကုန်ဆုံးသည့် မတ်လ (၃၁) ရက်နေ့အထိ နှစ်ချုပ်အစီရင်ခံစာတို့ကို အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြ ရမည်။

(ပုံ) မြင့်လှိုင်
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

တောင်သူလယ်သမားအခွင့်အရေးကာကွယ်ရေးနှင့် အကျိုးစီးပွား မြှင့်ရေး နည်းဥပဒေများ

မာတိကာ

စဉ်　　အကြောင်းအရာစာမျက်နှာ

၁။ အခန်း(၁)

အမည်နှင့်အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်များ　　၁၉

၂။ အခန်း (၂)

လုပ်ကွက်ငယ်သတ်မှတ်ခြင်း　　၂၁

၃။ အခန်း (၃)

လုပ်ငန်းအဖွဲ့များဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့်လုပ်ငန်းတာဝန်များ　　၂၃

၄။ အခန်း (၄)

သုတေသနလုပ်ငန်းများ　　၂၈

၅။ အခန်း (၅)

စိုက်ပျိုးရေရရှိရေးနှင့် လက်မှုလယ်ယာစနစ်မှ

စက်မှုလယ်ယာစနစ်သို့ကူးပြောင်းနိုင်ရေးအတွက်

ဆောင်ရွက်ခြင်း　　၃၂

၆။ အခန်း (၆)

သွင်းအားစုများအတွက် ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ခြင်း　　၃၅

၇။ အခန်း (၇)

ချေးငွေများထုတ်ချေးခြင်း [illegible] ပည်ပေးဆပ်ခြင်း　　၃၇

၈။ အခန်း (၈)

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဆုံးရှုံးမှုများအတွက်
အကူအညီပေးခြင်း ၄၀

၉။ အခန်း (၉)
လယ်ယာထုတ်ကုန်များ သင့်တင့်မျှတသည့် ဈေးနှုန်း
နှင့် ဈေးကွက်ရရှိရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း ၄၂

၁၀။ အခန်း (၁၀)
တန်ဖိုးမြင့်ထုတ်ကုန်များ ပေါ်ထွန်းလာရေး ၄၇

၁၁။ အခန်း (၁၁)
အထွေထွေ ၄၈

တောင်သူလယ်သမားအခွင့်အရေးကာကွယ်ရေးနှင့် အကျိုးစီးပွား မြှင့်ရေး နည်းဥပဒေများ